PROIECT DIDACTIC

Unitatea: Școala Gimn. ACAD. M.VOICULESCU, Giurgiu
Prof. LĂBĂU STAN MIHAELA
Clasa: a VIII - a
Unitatea de învățare: Evul mediu românesc
Titlul lecției: State medievale în spațiul românesc: Transilvania, Țara Românească, Moldova, Dobrogea
Tipul Lecției: rcapitulare - consolidare - evaluare - studiu de caz
Scopul lecției : cunoșterea și însușirea cunoștințelor despre formarea și consolidarea statelor medievale în spațiul românesc
Timp alocat: 50 minute
Organizarea spațiului de instruire şi a resurselor:
a. Locul de desfășurare: sala de clasă
b. Clasa: omogenă cu potențial intelectual normal
c. Material didactic: manual de istorie , editura Artklett, hărți, fișe de lucru, table inteligentă, lapto, aplicații
Metode și procedee didactice: conversația euristică, exercițiul de localizare pe harta istorică, demonstrația, învățarea prin descoperire, expunerea, aplicații online, lucru pe perechi/grupe
Competențe generale:

1. **Utilizarea în contexte diverse a coordonatelor şi reprezentărilor despre timp şi spaţiu**
2. **Utilizarea critică şi reflexivă a limbajului de specialitate şi a surselor istorice**
3. **Manifestarea comportamentului civic prin valorificarea experienţei istorice şi a diversităţii socio-culturale**
4. **Folosirea autonomă și responsabilă a instrumentelor necesare învățării permanente**

Competențe specifice:

1.1. Utilizarea coordonatelor de timp şi spaţiu în rezolvarea unor situaţii-problemă
1.2. Analizarea faptelor istorice utilizând coordonate spaţio-temporale în contexte diferite
2.1. Prezentarea unei teme istorice prin valorificarea informaţiilor oferite de diverse surse
2.2. Argumentarea unei opinii referitoare la un fapt istoric prin utilizarea informaţiilor provenite din diferite surse
3.1.Valorificarea experienţelor istorice oferite de acţiunea personalităţilor/grupurilor în contexte istorice variate
4.1. Realizarea unor investigaţii istorice prin utilizarea resurselor multimedia
4.2.Iniţierea, dezvoltarea și aplicarea de proiecte individuale şi de grup valorificând diverse experienţe istorice
Obiectiv general:

Transmiterea, sistematizarea, consolidarea și evaluarea unor cunoștințe despre formarea statelor medievale românești.

Obiective operaționale: informaționale și formative

- să identifice timpul și spațiul la care face referire lecția
- să opereze corect cu termenii: cnezat, voivodat, descălecat, suzeranitate
- să descopere etapele formării statelor medievale românești, Transilvania Țara Românească, Moldova și Dobrogea
- să menționeze asemănări și deosebiri între modalitațile de formare
- exerciții de analiză a faptelor istorice
- realizarea de prezentări individuale sau pe grupe care să conțină fotografii, mărturii etc

Forme de organizare a activității: frontală, individuală, pe grupe

Momentele lecției	**Conținutul științific al lecției**	**Activitatea profesorului**	**Activitatea elevilor**	**Stategia didactică**
1.Moment organizatoric 2 min		Notează absențele Pregătește și aranjează mijloacele didactice		Conversația
2.Reactualizarea cunoștințelor anterioare 10 min	Primele forme de organizare statală, in spatial romanesc	Solicită prin metoda brainstorming să menționeze primele forme de organizare în spațiul românesc si caracteristici ale acestora	Elevii răspund și completează fișa de lucru	Conversația, expunerea Evaluarea individuala si de grup
3. Recapitulare – Evaluare orala 20 min	State medievale în spațiul românesc: Transilvania, Țara Românească, Moldova, Dobrogea	Proiecteaza pe smartboard fișe de recapitulare și evaluare a continuturilor predate. Formațiunile prestatale și documentele care le atesta în Transilvania, Țara Românaescă si Moldova Factorii care au determinat nașterea statelor medievale: interni: dezvoltarea economică, creșterea populației; externi:	Raspund cerințelor oral și în scris prin notarea pe tablă și pe fișe de lucru	Conversația Expunerea Dezbaterea Analizarea surselor Utilizarea hărtilor istorice

Fixarea cunoștințelor 5 min		Cucerirea Transilvaniei de către Regatul maghiar Definirea termenului și tradiției descălecatului Țara Românească: legenda descălecatului și faptele atestate documentar cu privire la intemeiere Moldova: cele două descălecate, întemeierea și independența Consolidarea statelor medievale prin măsurile interne si instituții Folosește Wordwall – aplicatii și motivează elevii să raspundă.	Rezolvă sarcinile de lucru Răspund cerințelor din Wordwall – aplicații.	Evaluarea individuală și de grup Învățarea prin descoperire istorice
4. Analizarea studiului de caz – ***Diversitate etnică și confesională în spațiul românesc*** - dobândirea noilor cunoștințe 8 min		Proiectează pe tablă – Studiul de caz - ***Diversitate etnică și confesională în spațiul românesc.***	Notează în caiete aspecte legate de diversitatea etnică.	Conversația expunerea
5. Temă pentru acasă - Proiect de implicare comunitară 3 min ***Localitatea mea între trecut și prezent*** **6**. Aprecierea si notarea elevilor 2 min		Explică elevilor tema de lucru care constă în realizarea unui proiect de implicare comunitară - ***Localitatea mea între trecut și present.*** Apreciază și notează elevii care s-au implicat activ și au rezolvat cerințele de lucru	Elevii sunt împărțiți în 6 grupe, fiecare grupă primește o sarcină specifică de lucru.	Conversația Conversația

FIȘA DE LUCRU NR 1
Reactualizarea cunoștințelor

Pe baza hărților și a cunoștințelor dobândite ora anterioară răspundeți întrebarilor de mai jos:

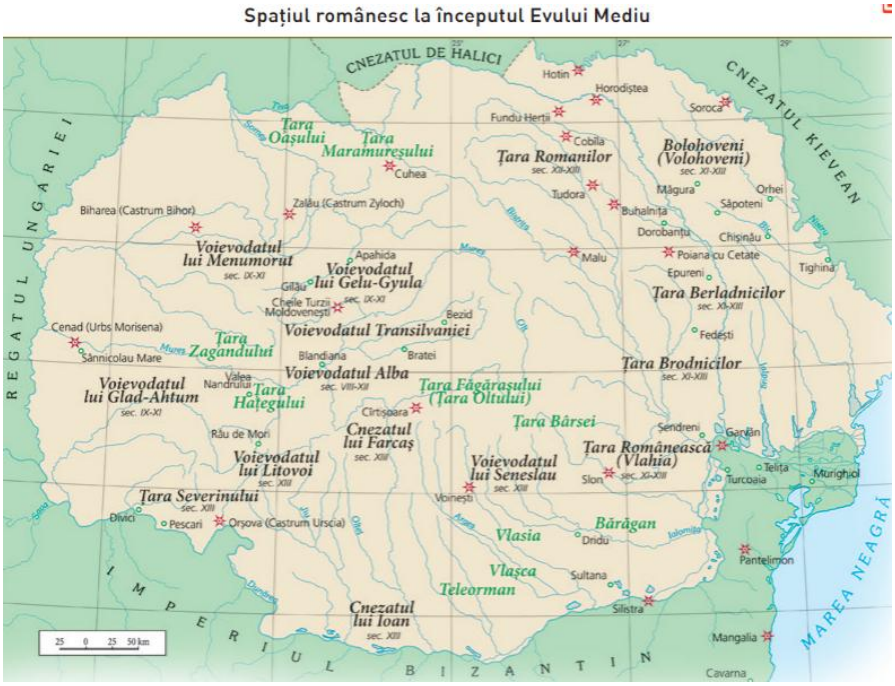

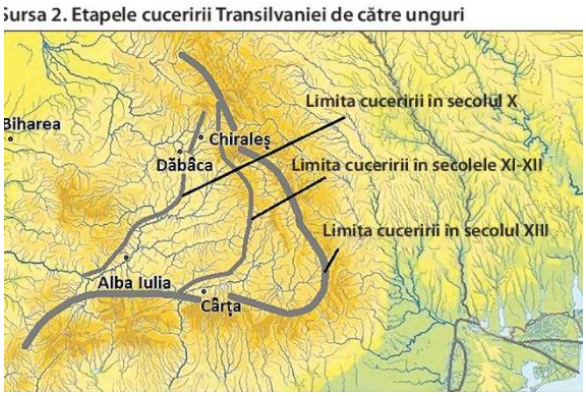

1. Care erau principalele formațiuni prestatale din zona Transilvaniei? Menționează un izvor istoric care atestă existența lor.

……
……
……
……

2. Care erau principalele formațiuni prestatale de la sud de Carpați – Țara Românească? Menționați un izor istoric care atestă existența acestora.

……
……
……
……

3. Care erau principalele formațiuni prestatale de la est de Carpați- Moldova?

……
……
……

4. Ce s-a întamplat cu Transilvania până în secolul XIII?

……
……

FIȘA DE LUCRU NR 2
Înțeleg, aplic, analizez
Sursa 1

"Multă vreme s-a crezut că Țara Românească s-a întemeiat printr-o descălecare din Făgăraș. De acolo ar fi venit Radu Negru Vodă, pe la sfârșitul secolului al XIII- lea și ar fi ocupat ținutul dintre Carpați și Dunăre, întemeind orașe, făcând curți domnești și ridicând biserici. Asa povestește tradiția literară[…]. Astăzi știm că lucrurile s-au petrecut altfel. Întemeierea Țării Românești nu se datorează unor descălecători veniți din Făgăraș, ci reunirii sub o singură stăpânire românească a diferitelor formațiuni politice, cnezate și voivodate, din dreapta și din stânga Oltului. Ea nu a fost facută dintr-odată, într-un singur an, ci a cerut mai multe decenii. A fost precedată de încercarea neizbutită a lui Litovoi și a fost încoronată de strălucita biruință din 1330 a lui Basarab ce Mare (Întemeietorul)…"
D.C. Giurescu, *Istoria românilor*

Pornind de la sursa data, rezolvati următoarele cerințe:
1. Precizați numele conducătorilor români menționați în sursă.
……
2. Precizati tipul de formatiuni politice prestatale amintite de sursă.
……
3. Definiți termenul ***descălecat.***
……

Sursa 2

"Între întemeierea Țării Românești și a Moldovei este o deosebire: cea dintâi se datorează reunirii diferitelor formatiuni politice dintre Dunare și Carpați sub un conducător local, iar în cea de-a doua reunirea diferitelor formatiuni existente între Carpați, Nistru și Mare este opera unui conducător venit de peste munți. În Moldova a fost într-adevăr o descalecare, întâi a lui Dragoș, apoi a lui Bogdan, coborâți amândoi din Maramureș, în timp ce în Țara Românească întemeietorul locuia în însuși cuprinsul viitorului stat. Descălecarea privește evident numai pe stăpânitori, restul populatiei a fost gasit pe teritoriul amintit mai sus."
Cerința:
Cititi textul, comparati întemeierea Moldovei cu ce a Țării Românești și completați o diagrama Venn cu două asemănări și o deosebire.

FIȘA DE LUCRU NR 3

Temă pentru acasă: Formarea Dobrogei

1. Citiţi cu atenţie textul de mai jos şi răspundeţi la următoarele cerinţe:

„ Dobrogea fusese a unui despot cu numele Dobrotici, care o moştenise de la fratele său Balica, ce-şi avea reşedinţa la Cavarna şi o mărise, atât spre miazăzi, cucerind Varna şi regiunea până la Mesembria, cât şi spre miazănoapte, ocupând la un moment dat, în 1366, şi Chilia. După Dobrotici, a urmat fiul său Ivanco: acesta are lupte cu turcii în 1388 şi dispare de pe scena istorică. În anii următori, 1388-1390, constatăm că cea mai mare parte din statul lui Ivanco Dobrotici este în stăpânirea lui Mircea cel Bătrân care se intitulează, în documente latine, din 1390 şi 1391 chiar în acest fel: „terrarum Dobrodicii depotus”. Felul în care Dobrogea a ajuns în mâna lui Mircea nu e încă bine lămurit. Probabil, fapta a avut loc prin luptă, poate prin luptă cu turcii care atacaseră pe Ivanco. Dârstorul- Silistra de azi- va fi şi el câştigat, în aceeaşi epocă: 1388-1389. Dacă această cetate apare în titlul lui Mircea ca o entitate deosebită, separată de Dobrogea în care se găseşte totuşi, faptul se explică prin împrejurarea că Dârstorul n-a aparţinut politiceşte niciodată statului lui Dobrotici, ci ţarului de Târnovo; el nu putea fi aşadar contopit cu posesiunea transdanubiană a celui dintâi”.

(Constantin C. Giurescu, Istoria Românilor)

a. Identificați căile de constituire ale statului Dobrogea.

b. Precizaţi nucleul viitorului stat dobrogean.

c. Prezentaţi raporturile dintre Ivanco şi turci.

d. Mentionati conducătorii statului dobrogean.

Hărți anexe:

POLAND
Kolin
Pocutia
Tara de Sus
Soroca
Podolia
Marmatia
Insula
Suceava
MOLDAVIA
1359
HUNGARY
Baia (Mulda)
Jassy
Mark of Moldavia
Chisinau
Tighina
Oradea
Cluj
Tara de Jos
Bacau
Transylvania
Cetatea Alba
Alba-Iulia
Bessarabia
Chilia
Timişoara
Banat of Timisoara
Curtea de Argesh
Braila
Targoviste
Banat of Severin
Belgrade
Severin
WALLACHIA
Muntenia
Oltenia
BLACK SEA
SERBIA
Craiova
1330
Constanza
Despotate of DOBRUJA
Silistra
Vidin
Giurgiu
VIDIN Tsardom
TRNOVO
Tsardom
Dobrich

STATELE MEDIEVALE ROMÂNEŞTI ÎN SECOLUL XIV-
PRIMA JUMĂTATE A SECOLULUI XV
REGATUL UNGARIEI
REGATUL POLONIEI
POCUŢIA
MARELE DUCAT AL LITUANIEI
TĂTARI
TRANSILVANIA
PARTIUM
MOLDOVA
BOGDAN
ŢARA ROMÂNEASCĂ
DOBROGEA
BASARABIA
MAREA NEAGRĂ
IMPERIUL OTOMAN
Hotin
Cernăuţi
Siret
Rădăuţi
Suceava
Baia
Hârlău
Orhei
Iaşi
Târgul Neamţ
Hindău
Roman
Piatra Neamţ
Vaslui
Huşi
Tighina
Cetatea Albă
Bacău
Târgul Trotuş
Bârlad
Şipote
Tecuci
Odobeşti
Sfântul Gheorghe
Râmnicul Sărat
Galaţi
Brăila
Măcin
Ismail
Chilia Nouă
Chilia Veche
Ienisala
Târgul de Floci
Cernavoda
Constanţa
Mangalia
Silistra
Turtucaia
Rusciuc
Giurgiu
Turnu
Nicopole
Ruşii de Vede
Craiova
Vidin
Severin
Orşova
Vodiţa
Mehadia
Caraşova
Gătaia
Caransebeş
Lugoj
Timişoara
Hunedoara
Deva
Orăştie
Hateg
Cisnădie
Sibiu
Rupea
Făgăraş
Braşov
Bran
Câmpulung
Argeş
Târgovişte
Ploieşti
Piteşti
Snagov
Râmnicul
Bistriţa
Cozia
Tismana
Alba Iulia
Cetatea de Baltă
Sighişoara
Aiud
Turda
Cluj
Dej
Bistriţa
Zalău
Oradea
Satu Mare
Baia Mare
Cuhea
Perii
Kolomeea
Hmeliov
Cernăuţi
Hotin
Zarand
Lipova
Arad
Cenad
Lupşa
Abrud
Târgul Mureş
Odorhei
Zarand

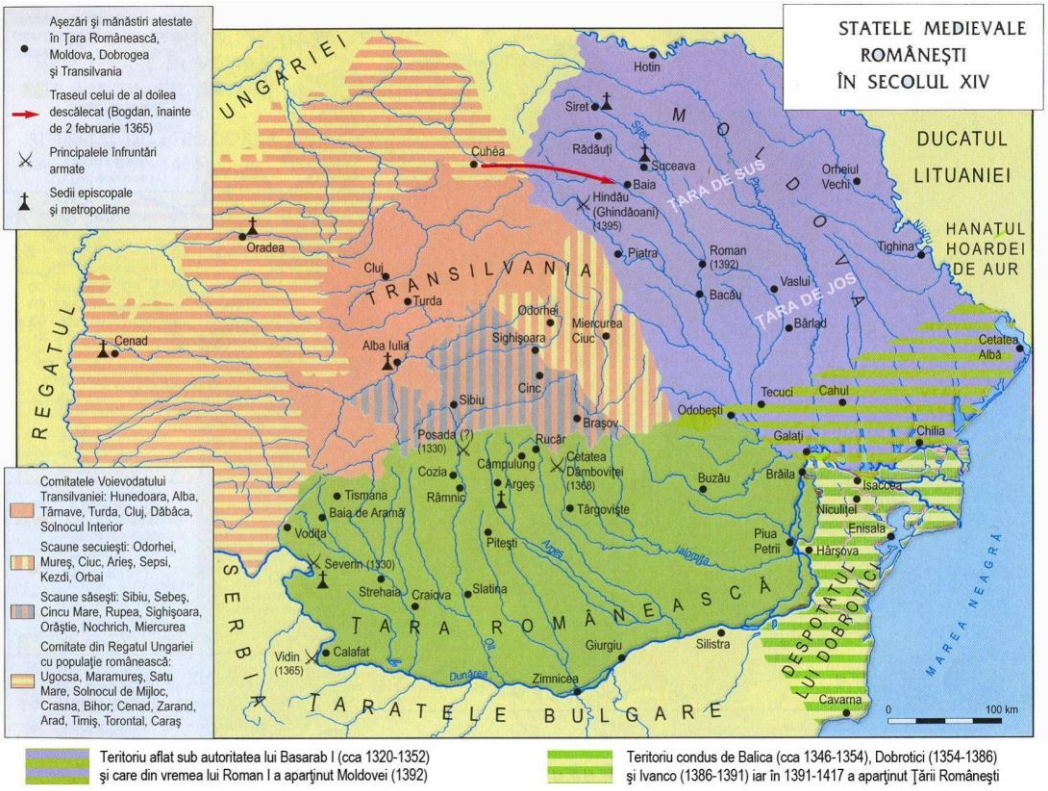
STATELE MEDIEVALE ROMÂNEŞTI ÎN SECOLUL XIV
Aşezări şi mănăstiri atestate în Ţara Românească, Moldova, Dobrogea şi Transilvania
Traseul celui de al doilea descălecat (Bogdan, înainte de 2 februarie 1365)
Principalele înfruntări armate
Sedii episcopale şi metropolitane
Comitatele Voievodatului Transilvaniei: Hunedoara, Alba, Târnave, Turda, Cluj, Dăbâca, Solnocul Interior
Scaune secuieşti: Odorhei, Mureş, Ciuc, Arieş, Sepsi, Kezdi, Orbai
Scaune săseşti: Sibiu, Sebeş, Cincu Mare, Rupea, Sighişoara, Orăştie, Nochrich, Miercurea
Comitate din Regatul Ungariei cu populaţie românească: Ugocsa, Maramureş, Satu Mare, Solnocul de Mijloc, Crasna, Bihor; Cenad, Zarand, Arad, Timiş, Torontal, Caraş
REGATUL UNGARIEI
MOLDOVA
DUCATUL LITUANIEI
HANATUL HOARDEI DE AUR
TARA DE SUS
TARA DE JOS
TRANSILVANIA
ŢARA ROMÂNEASCĂ
SERBIA
ŢARATELE BULGARE
DESPOTATUL LUI DOBROTICI
MAREA NEAGRĂ
Hotin
Siret
Rădăuţi
Suceava
Baia
Cuhea
Hindău (Ghindăoani) (1395)
Piatra
Roman (1392)
Bacău
Vaslui
Bârlad
Orheiul Vechi
Tighina
Cetatea Albă
Oradea
Cluj
Turda
Cenad
Alba Iulia
Odorhei
Sighişoara
Miercurea Ciuc
Cinc
Sibiu
Braşov
Posada (?) (1330)
Rucăr
Câmpulung
Cetatea Dâmboviţei (1368)
Cozia
Argeş
Râmnic
Târgovişte
Piteşti
Tismana
Baia de Aramă
Vodiţa
Severin (1330)
Strehaia
Craiova
Slatina
Vidin (1365)
Calafat
Giurgiu
Zimnicea
Silistra
Cavarna
Odobeşti
Tecuci
Cahul
Galaţi
Chilia
Buzău
Brăila
Isaccea
Niculiţel
Enisala
Piua Petrii
Hârşova
Dunărea
Olt
Argeş
Ialomiţa
0
100 km
Teritoriu aflat sub autoritatea lui Basarab I (cca 1320-1352) şi care din vremea lui Roman I a aparţinut Moldovei (1392)
Teritoriu condus de Balica (cca 1346-1354), Dobrotici (1354-1386) şi Ivanco (1386-1391) iar în 1391-1417 a aparţinut Ţării Româneşti

Bibiografie

- Constantin C. Giurescu***, Istoria Românilor***
- **https://maps.arcanum.com/ro/**
- **https://www.hartidebirou.ro/harti-didactice/harti-istorice**
- **https://www.academia.edu/METODICA_PREDĂRII_ISTORIEI**